

El decàleg, les deu paraules.

Presentació de l'assignatura

Comencem amb il·lusió l'assignatura que s'endinsarà en el nucli de la relació de Déu amb les persones. Durant 11 setmanes reflexionarem sobre els deu manaments o paraules que conformen, probablement la més important "orientació" donada a un poble, Afrontarem el repte de captar el seu propòsit central i explorar com orienta la vida de les persones del segle 21.

Existeix molta literatura sobre el tema del decàleg, com és normal d'un text que porta més de 3000 anys llegint-se, de manera que serà relativament fàcil trobar comentaris i exposicions de tot tipus d'autors i de qualitat. Per la nostra aproximació al tema, recomanem els llibres de Jaume Triginé ("Hablamos de Dios? Teología del decalogo" y "Ética del decálogo", tots dos llibres editats per ed, Joica al 2010 i 2011 respectivament) L'aportació de J Triginé és valuosa per la seva proximitat en el temps i en el context de la nostra església.

Calendari:

1	22/9		Introducció al decàleg	Xavi Guerrero
2	29/9	Primer.	No tinguis cap altre déu fora de mi.	Xavi G
3	6/10	Tercer.	No juris en fals pel nom del Senyor.	Xavi G
4	13/10	Cinquè.	Honra el pare i la mare.	Olga Petroche
5	27/10	Quart.	Recorda't de consagrar-me el dia de repòs.	Xavi G
6	3/11	Novè.	No acuis ningú falsament.	Xavi G
7	10/11	Vuitè.	No robis.	M ^o Teresa
8	17/11	Sisè.	No matis.	Agustí Ribas
9	24/11	Segon.	No et fabriquis ídols; no et facis cap imatge...	Jaume Triginé
10	1/12	Setè.	No cometis adulteri.	Rubén Simarro
11	8/12	Desè.	No desitgis la casa d'un altre...ni res del que li pertany	Joan Ollé

Introducció.

Els Deu Manaments són un conjunt de regles morals fonamentals presentades a l' Antic Testament de la Bíblia. Déu les va lliurar al poble d'Israel a través de Moisès, al Mont Sinaí, com a guia per viure una vida justa i en harmonia amb Ell. Aquests manaments són considerats un dels pilars de l' ètica judeocristiana i han influït profundament en la història i la cultura occidental.

Els Deu Manaments són molt més que simples regles; són un reflex de la naturalesa de Déu i del seu desig d'una relació íntima amb la humanitat. Aquests principis eternals ens conviden a reflexionar sobre la nostra relació amb Déu, amb els altres i amb nosaltres mateixos.

Aquests manaments no només prohibeixen certes accions, sinó que també ens conviden a conrear virtuts com l'amor, el respecte, l'honestetat i la justícia. Al llarg de la història, els deu Manaments han estat objecte d'incomptables interpretacions i debats teològics, però el seu missatge fonamental continua sent rellevant per a persones de totes les creences i cultures.

Els deu manaments o paraules?

El terme hebreu que es tradueix habitualment com manament “*aseret haddebarim*” suporta millor ser traduït com “paraula”, en opinió de molts biblistes. De manera que podem trobar les dues traduccions, però sempre tenint en compte que estrictament no són preceptes legals, sinó més aviat principis amplis però concrets, cosa que anima a veure'ls més com “paraules”. D'altra banda els que prefereixen referir-se a ells com manaments consideren que d'aquesta manera no es perd el caràcter “de pacte”, mantenint el caràcter de principis obligats per aquells que subscriuen el pacte de Déu amb el seu poble.

La paraula grega per referir-se als 10 manaments, és “decàleg” (deca – logos) literalment “deu paraules”

És una obvietat que els manaments no els trobem enumerats en la Bíblia, la divisió que coneixem en 10 paraules és una construcció pedagògica per fer més memorable i transmissible el codi moral transmès en aquest episodi. El principal text a on els trobem recollits és Èxode 20:1-17. Posteriorment, com si d'una reedició es tractés estan a Deuteronomi 5:6-21, amb algunes variacions secundàries. El tercer text seria Levític capítol 19 a on podem trobar, entre moltes altres coses que es diuen, cadascuna de les 10 paraules.

Com es pot dividir u organitzar el decàleg?

Al text trobem que la formulació és majoritàriament en negatiu (8) “No mataràs... etc”, i en positiu (el 4at, guarda i el 5è, honra). Alguns són extremadament concisos i breus, altres es desplega la casuística (el desè, no cobdiciar) i el 4at (dissabte/descans) s'explica com s'ha de fer.

Els Deu Manaments es divideixen en dos grups principals: els quatre primers es refereixen a la nostra relació amb Déu, també anomenats manaments teològics, mentre que els sis últims es centren en les nostres relacions amb els altres (manaments ètics). Cal fer una apreciació en aquest punt: Agustí d'Hipona (S IV-V) va fusionar el segon i el tercer manament, de manera que els manaments teològics són 3 (es suprimeix el manament a no fer imatges) i els manaments ètics passen de 6 a 7 desdoblant el desè manament (no cobdiciar els bens. No cobdiciar la dona). L'església catòlica y luterana, subscriuen el punt de vista d'Agustí d'Hipona.

Per un estudi més acurat de la enumeració dels manaments és recomanable consultar la wikipedia entrada: “Diez Mandamientos”¹

Les dues taules de pedra, com estaven organitzades?

Quins manaments estaven escrits en cadascuna de les 2 taules?

El relat bíblic ens diu que les deu paraules van ser escrites pel dit de Déu 2 vegades a ambdues cares de 2 taules de pedra. Però no diu què havia escrit en cadascuna d'elles.

Alguns autors veuen convincent que una taula contingué els 4 manaments teològics, que ordenen la relació de les persones amb Déu i que la segona taula se'n ocupés dels manaments de caràcter ètic o moral.

¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Ten_Commandments

“El rabí Hanina ben Gamaliel diu que cada taula contenia cinc manaments , “però els Savis diuen deu en una taula i deu a l'altra”, és a dir, que les taules eren duplicades. Això es pot comparar amb els tractats diplomàtics de l' antic Orient Pròxim, en els quals es feia una còpia per a cada part.”²

El relat bíblic ens descriu les 10 paraules:

Pronunciades originalment per la veu divina per tot Israel a oïdes de tot el poble.

Van ser escrites pel dit de Déu 2 vegades a ambdues cares de 2 taules de pedra.

El primer par va ser trencat per Moisès, en veure que el poble s'havia fet un ídol. Èxode 32:19

El segon par va ser dipositat a l'arca, juntament amb el manà i la vara d'Aaron. Hebreus 9:4-5

Hi ha una segona publicació més nova a Dt 5:6-22.

Rellevància dels manaments a la Bíblia.

Com pot observar qualsevol lector de les Escripures el manaments a la Bíblia és un tema molt més extens que el decàleg.

El decàleg , Èxode 20:3-17 i Deuteronomi 5:6-22 actuen com una síntesi de tota la llei, recollida en 10 paraules. A levític 19 podem trobar les 10 paraules, entre moltes altres coses que es diuen.

El pentateuc és l'expressió ampliada de la llei a on trobem el desplegament de centenars de manaments. És coneguda la quantificació dels manaments del pentateuc en 613. El llistat de 613 manaments, es menciona per primera vegada al S-III i és atribuïda a varis savis, però la compilació més coneguda és la de Maimonides (SXII). En aquesta llista s'han identificat 248 manaments positius (coses que s'han de fer) i 365 negatius (coses que no s'han de fer).

Pel que fa al Nou testament, veiem referències als 10 manaments i la llei com allò que fa aflorar el pecat en nosaltres. Una condició de la que ens podem alliberar per la mort de Jesús al nostre favor.

Jesús li contesta al jove ric: *Per què em preguntes sobre el que és bo? Un de sol és bo. Si vols entrar a la vida, guarda els manaments. Mateu 19:17*

Jesús mostra com tot el que fem per relacionar-nos amb Déu i amb els altres, tenen de complir amb els dos principals manaments. Actuen com un resum, condensació o síntesi de tota la llei. Marc 12:29.31

1Joan 5:3-5 *”3 ja que estimar Déu vol dir guardar els seus manaments. I els seus manaments no són feixucs, 4 perquè els qui han nascut de Déu vencen el món. La victòria que ha vençut el món és la nostra fe. 5 Però, ¿qui venç el món sinó el qui creu que Jesús és el Fill de Déu?*

Rom 7 Explica com el creient en Jesús s'allibera del poder de la llei, que és bona, però que ens encadena al pecat. Tot el pensament de Pau estarà marcat per la comprensió de la gràcia de Déu. Veure annex 2

Passat i present dels manaments.

El relat bíblic situa la revelació dels 10 manaments a la muntanya del Sinaí poc després de la sortida d'Egipte, això ho situa en el S XVI aC. Altra teoria és que es tracta d'una elaboració que pot prendre forma a l'època del jutges S.XI aC. Per últim estan els que consideren que la redacció es va produir després de l'exili babilònic, com a part del procés de reconstrucció d'Israel.

La idea d'un conjunt de lleis morals no és exclusiva de les religions abrahàmiques. Amb anterioritat als Deu Manaments, diverses civilitzacions antigues havien desenvolupat els seus propis codis de conducta i principis

² https://en.wikipedia.org/wiki/Ten_Commandments

morals. Aquests codis, sovint inscrits en esteles o transmesos oralment a través de generacions, reflectien les creences religioses, les estructures socials i els valors de cada cultura.

Alguns exemples de codis morals antics:

El Codi d' Ur-Nammu és el codi legal més antic que es conserva fins a l' actualitat. Procedeix de Mesopotàmia i està escrit en tauletes en llengua sumèria entre el 2100 i el 2050 a . C. Conté declaracions contundents sobre el poder real, com "Eliminé la enemistad, la violencia y los clamores por justicia".

Codi de Hammurabi (Babilònia): Un dels codis de lleis més antics coneguts, data del segle XVIII aC. Conté una àmplia gamma de lleis que cobreixen des d' assumptes civils fins a penals, i reflecteix una societat jeràrquica i basada en la venjança.

Els quaranta-dos preceptes de Ma'at (Egipte): Aquests preceptes, associats a la deesa egípcia Ma'at, representaven els principis de la veritat, la justícia i l'ordre. Eren recitats pels difunts durant el judici de l'ànima al Més Enllà. (aproximadament 1550-1070 a.C.)

Les lleis de Manu (Índia): Aquest antic text sagrat de l'hinduisme conté normes i regles per a la vida social, religiosa i moral dels hindús. (al voltant del 1000 aC)

Los Vedas (Índia): Estos antiguos textos sagrados contienen himnos y rituales védicos, así como principios morales y filosóficos que han influido en el hinduismo y otras religiones indias. Algún moment entre el 1500 a.C. y el 500 a.C

Avui entenem les 10 paraules de Déu, com manaments perquè no son el suggeriment de Déu, sinó el pas obligat d'un poble que vol desenvolupar-se bé. Israel va ser alliberat de l'esclavatge en una nit, però necessitava canviar la seva mentalitat i convertir-se en un poble lliure i responsable. Moisès va trencar la primera edició de les taules de pedra en veure el desencert del poble. No observar els manaments, les paraules de Déu ens perjudica com persones, famílies i comunitats. Son els límits de qualsevol unitat de convivència que aspira a convida i créixer bé.

Les tres religions abrahàmiques (cristianisme, judaisme i islam) reconeixen el valor dels 10 manaments. Les tradicions judeocristianes els mirem com Paraula de Déu, en canvi els musulmans no ho reconeixen com a revelació, però es poden trobar tots els principis en el Coran i en Sunna. El sistema jurídic de qualsevol nació reconeix el valor de la majoria dels manaments. Son paraules de saviesa, per viure millor; si els desobeïm, si ens apartem d'ells ens perjudiquem.

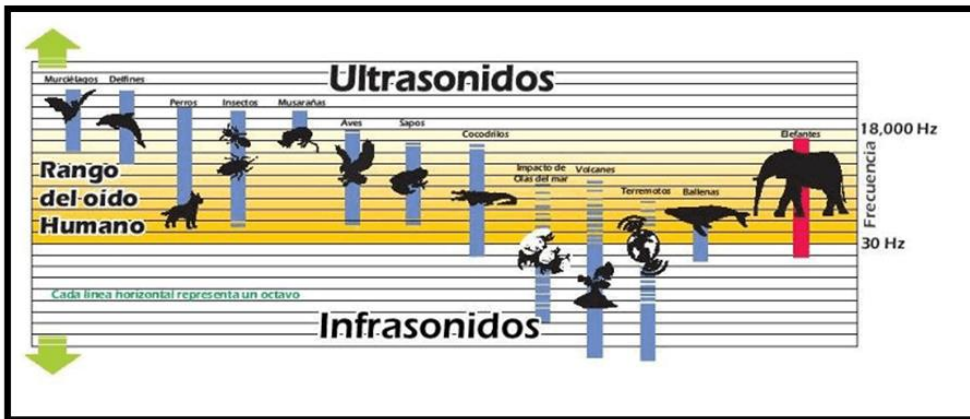
Socialment estem passant de la mentalitat de la llibertat sense límits, del creixement il·limitat, del no frustrar cap desig o possibilitat que ens ha ofert la ciència i la tecnologia a valorar els límits com un bé normal i necessari.

Primera paraula: *No tinguis cap altre déu fora de mi. Ex 20:3*

Introducció.

Sentim al Déu que percebem, però això no esgota a Déu. La història de la religió és el camí que hem fet cap a allò transcendent.

Com a éssers humans, depenem dels nostres sistemes perceptius per captar la realitat i explicar-la. Així que la manera com les persones han percebut i sentit, llavors han explicat a Déu.

La il·lustració mostra com la realitat auditiva que existeix al nostre voltant no la podem percebre en plenitud i exhaustivament, en canvi altres éssers amb capacitats diferents poden fer-se conscients d'aspectes de la realitat que ens queden amagats. Sentim el que podem escoltar i això no esgota la realitat auditiva.

Els deus (en minúscula) de l'època de Moisès.

Baal: Era el déu més important: el déu de la pluja, raig, fertilitat. Descriu les esperances i neguits de les persones que viuen en una societat agrícola i que depenen de la pluja que alimenta la collita i de la turmenta que la pot destruir. Una societat que no pot lluitar contra la mortalitat infantil aspira a tenir molts fills per perpetuar-se. Els grans neguits de la humanitat necessiten grans seguretats!

Altres divinitats que "habiten" en allò que esdevé incontrolable o inaccessible: Les guerres, el mar, el cel, el vent, els terratrèmols, volcans, tsunamis, incendis... Propiciar-los serà l'objectiu dels pobles.

La cultura politeïsta era la normalitat, la gran aportació que fa la Bíblia i el Déu judeocristià és que reclama exclusivitat. El Monoteïsmes és el tema dels relats de la creació, del naixement del poble de Déu, del Pacte, de al redempció. Un Déu que crea i pacta amb el seu poble.

Per això el tema de la idolatria, sempre serà l'element que ens pot diluir, desfigurar i fins i tot amagar a Déu.

Isaïes 44:9-20; Jeremies 10:3-5

Confiar en carros, destreses, recursos... Salm 20:7

Ens fem com els nostres ídols. *Salm 15: 8 Seran com ells els qui els fabriquen i tots els qui hi tenen confiança.*

El Déu de Moisès: "jo soc el que soc"

El Déu monoteista és de naturalesa transcendent, es supera la visió dels “deus” a la natura. Déu respon a Moisès quan li pregunta per la seva identitat amb “jo soc el que soc”, el principi ontològic d’allò existent.³ Osees 13:4 “no coneceras...”

Abast del manament:

1. El creient incorpora a la seva praxis les característiques del déu en que creu. Revisem les nostres imatges de Déu.
2. Quan ens desviem del projecte (orientació en la Paraula) de Déu, ens separem del pla de filiació/fraternitat que Déu vol per nosaltres. Esperit i interpretació comunitària.

Reptes del manament.

1. Resposta a les diferents postures: ateu, agnòstic, creient. Que cerquen el sentit, el per a què d’allò creat. (científiques o filosòfiques)
- 2, Definir el concepte de Déu (pg 38 Triginè). Amb la revelació a Moisès “jo soc el que sóc” es trenca amb el politeisme i antropomorfisme. Es defineix a Déu com : Superior, Esperit i Etern. Prendre consciència del misteri de Déu (pg39)

Son possibles altres deus?

NT. La idolatria es condemna, 1 Timoteu 6:10

Mateu 6:19-21 i 24. El deu mammon : ídol del diner, déu de l’avarícia.

19 »No amuntegueu tresors aquí a la terra, on les arnes i els corcs els fan malbé i els lladres entren i els roben. 20 Reuniu tresors al cel, on ni les arnes ni els corcs no els fan malbé i els lladres no entren ni els roben. 21 Perquè on tens el tresor, hi tindrà el cor.

24 »Ningú no pot servir dos senyors, perquè si estima l’un, avorirà l’altre, i si fa cas de l’un, no en farà de l’altre. No podeu servir alhora Déu i el diner.

Sincretisme. Les diferents (i abundants) religions i practiques religioses ens ofereixen una diversitat molt gran de percepcions de Déu, no totes vàlides (extremismes, discriminacions, violència, fonamentalisme, etc)

Endiosar lo Finito: cos, família, feina, propietats, activitats socials, culturals, esportives, religioses... Nietzsche “els ídols gaudeixen d’una molt bona salut.

De la nostra relació amb lo Finito depèn la nostra llibertat. Dependències. Estimar a Déu no és odiar al món. Estimar a Déu és estimar al proïsme, però estimar a l’altre, no necessàriament, és estimar a Déu. Pagola pg 45

Cita de Grun pg 46. “Si dejas que Dios exista en tu vida, esta queda ordenada viendote libre de todos los ídolos que pretendent esclavizarte”

³ Hablamos de Dios)? Teología del decalogo. J Triginé pg 24

Tercera paraula: *No prendràs en fals/va el nom del Senyor.*

“No juris en fals pel nom del Senyor, el teu Déu, perquè jo, el Senyor, per innocent el qui jura en fals pel meu nom.” Ex 20:7 (BCI)

“No prendràs en fals el nom del Senyor Etern, el teu Déu; perquè el no tindrà per innocent el qui pren el seu nom en fals.” Ex. 20:7 (BEC)

1. Introducció.

La paraula hebrea ” **שָׁוַר** shav” es pot traduir de 2 maneres: Sense necessitat, inútilment. **Fals:** Contrari a allò que es vol entendre.

De quines maneres fem servir el nom del Senyor? Podem usos frívols, innecessaris i el que seria pitjor, com un escut mantenir una mentida.

Els israelites no pronunciaven el nom de Déu, el substituïen atributs: “l’etern”, l’altíssim, etc. Al principi el nom de Déu sense les vocals “YHWH” i amb el pas del temps tenien dificultat per estar segurs de com es pronunciava.

No oblidar que tractar amb respecte a Déu es situa a l’Àmbit d’allò sagrat, del misteri, de l’alteritat, de l’absolut que transcendeix. (JT pg75)

2. El fals testimoni.

El jurament, és posar de manifest l’obediència deguda a una instància superior (Déu, la mare, etc.) Si jures falsament és perjuri.

Mateu 23:16-20. Denuncia el càlcul que feien els jueus per “guardar” el manament i trencar el jurament que feien per coses “semblants a Déu”: Temple, l’or del temple, l’altar, l’ofrena, el cel...

Tot jurament i promesa es fa davant de Déu, tot i que no pronunciem el seu nom.

Parlem la veritat a conveniència? Mentir, amagar informació, no dir la veritat és una manera de ser irrespectuosos amb el nom de Déu?

Mateu 5:33-37 Fer valer la veracitat i la paraula consistent, per no necessitar el jurament.

3. L’incompliment de les promeses.

Ens comprometem els nostres compromisos? **Deut. 23:21-23.**

Els compromisos, pactes, convenis esdevenen garanties, expectatives fundades per a moltes persones, el seu trencament produeix efectes negatius i no es deuria fer irresponsablement.

És el matrimoni una unió de continuïtat compromesa? O un sacrament inalterable?

El contracte generacional (pg. 79), és una expectativa de corresponsabilitat respecte a les vides que Déu posa a les teves mans.

4. Us indegut del nom del Senyor.

Fragment del Papir de Nash que conté els Deu Manaments i el Shemà Israel, Egipte, 200 a. C.

no tinc

Senyor

Va:
donar a

trobar
per

per
escrivia

La blasfèmia, els insults, els impropis són clars d'identificar i més si es fan en to irreverent o sarcàstic.

Podem emmascarar la nostra responsabilitat en el nom de Déu? Fem servir bé les expressions: “Déu així ho ha volgut...” “El Senyor ho ha permès...” o “El Senyor sap totes les coses...”?

En un marc d'espiritualitat podem fer servir el nom de Déu de maneres frívoles, innecessàries i vanes, com una falca (muletilla) o una interjecció.

5. Servir-se del nom del Senyor. Finalitats polítiques.

Podem identificar tot un ventall de situacions, doncs a Déu se l'instrumentalitza amb assiduitat. La conquesta d'Amèrica es va fer amb dues forces: el soldat i el cura anaven junts, Exercir violència per preservar la fe (inquisicions i persecucions), Fonamentalismes integristes que justifiquen aniquilar a la religió “contrària”, Populismes religiosos i ultradretització dels fidels.

Instrumentalitzar a Déu és voler treure redit polític de la fe real o falsa del moviment polític en qüestió.

6. Superficialitat respecte a Déu.

Podem atemptar contra el tercer manament quan projectem una imatge de Déu que amaga aspectes essencials del seu ser o els distorsiona. El nom de Déu, no és la paraula que descriu a Déu (veure Annex 3) és una atusió al seu ésser complet. Podem fer servir el nom de Déu en va quan es dona:

La parcialitat teològica o doctrinal que destaca un atribut de Déu sobre els altres.

La superficialitat que nega la immensitat i misteri de Déu o la complexitat humana.

El simplisme que redueix el ser de Déu, polaritza posicions i nega les nostres limitacions de coneixement.

7. Ampliant el significat

Honorar i reverenciar a l'autor de l'existència que ens ha sigut concedida com a do extraordinari. Tenim necessitat d'un sentit més profund i menys superficial de Déu, que afecta a les relacions de confiança entre les persones.

Reptes del manament (pg. 86)

No mentim ni enganyem.

Diem la veritat, som sincers i honestos a les nostres relacions.

Complim les promeses i els pactes, tant explícits com implícits.

No fem servir el nom de Déu per justificar les nostres misèries.

Busquem la direcció de l'ES per interpretar i aplicar el missatge bíblic a la nostra realitat i context.

... tens algun altre repte?

Quarta paraula: Recorda't de consagrar-me el dia de repòs.

Èxode 20:8-11	Deuteronomi 5:12-15
<p>8 »Recorda't de consagrar-me el repòs del dissabte. 9 Tens sis dies per a treballar i fer totes les feines que calgui, 10 però el dia setè és el dia de repòs, dedicat al Senyor, el teu Déu. No facis cap treball ni tu, ni el teu fill, ni la teva filla, ni el teu esclau, ni la teva esclava, ni cap dels teus animals, ni l'immigrant que resideix a la teva ciutat. 11 <u>Perquè en sis dies el Senyor va fer el cel, la terra, el mar i tot el que s'hi mou, però el dia setè va reposar: per això el Senyor ha beneït el dissabte i l'ha consagrat.</u></p>	<p>12 »Observa el repòs del dissabte, consagra-me'l, com t'ha manat el Senyor, el teu Déu. 13 Tens sis dies per a treballar i fer totes les feines que calgui, 14 però el dia setè és el dia de repòs, dedicat al Senyor, el teu Déu. No facis cap treball, ni tu, ni el teu fill, ni la teva filla, ni el teu esclau, ni la teva esclava, ni el teu bou, ni el teu ase, ni cap dels teus animals, ni l'immigrant que resideix a la teva ciutat. <u>Així el teu esclau i la teva esclava podran reposar igual que tu.</u> 15 <u>Recorda't que eres esclau</u> al país d'Egipte i que el Senyor, el teu Déu, te'n va fer sortir amb mà forta i braç poderós: <u>per això el Senyor, el teu Déu, et mana de respectar el repòs del dissabte.</u></p>

1. Introducció.

Els dos textos principals de les 10 paraules els trobem a Èxode i Deuteronomi. Observem petites variacions en el quart manament i suposen les principals diferències entre les dues edicions del decàleg. L'Èxode és el registre de la Paraula donada, el Deuteronomi que actualitza el text fundacional de l'èxode es mostra més pautat (**Observa el repòs... consagrame'l...** més incisiu "**12...com t'ha manat el Senyor; 15... per això el Senyor, el teu Dèu, et mana..**"); més concret "**15 Recorda't que eres esclau...**"). Podríem dir que l'Èxode és la paraula comunicada i el Deuteronomi pretén la seva transmissió generacional.

Un detall de base és que la quarta paraula, és l'únic manament del decàleg que és explicat com s'ha de portar a terme (*Èxode 20:10 però el dia setè és el dia de repòs, dedicat al Senyor, el teu Déu...*).

2. La necessitat del descans

El treball. La necessitat que tenim de treballar, és una benedicció o una maledicció? És dolent guanyar-se el pa amb la suor del front? Gen 3:19-21.

El treball és vist per la seva funció social i les necessitats socials canvien. L'Edat mitjana reclama nous oficis i genera nous prestigis.

Saps a què es refereix el terme: "l'ètica protestant del treball", quins valors té associats? (Pg 87 JT). Com veiem el treball: com una condemna, una obligació, un privilegi, un dret exigible, una necessitat, un factor de dignitat...?

El descans. Qui té l'obligació de descansar? Tu, fills, servent, criada, besties i estranger. Perquè hem de reposar? Perquè estem cansats? Quins beneficis ens dona la pausa setmanal? Com consagrem el descans a Déu? Déu va descansar, però es va cansar? Quan els jueus eren esclaus tenien descans?

Necessitem aquesta paraula avui que tenim 2 dies de descans per conveni? Avui treballem només pel nostre ofici? Quins focus de demanda i estrès tenim? Saps que és la síndrome “burnout”? I la síndrome vocacional? I poder has sentit parlar de la síndrome postvacacional? Et sembla fàcil descansar?

Dimensió religiosa del descans. Pels jueus el dissabte te connotació religiosa per la seva vinculació a l'acte diví de la creació (i d'alliberament -Deuteronomi-). K. Rahner assenyala que en aquest manament Déu no té cura de la seva honra (no prendre en va el nom del Senyor) ni del seu culte (no fer-se un altre Déu), sinó que vol tenir cura de les persones proporcionant-los un espai de pausa i recuperació per recompondre les forces (físiques, mentals, emocionals, espirituals).

3. Dia de celebració.

Celebrem la llibertat. Seguint l'èmfasi del Deuteronomi el passat esclau del poble dona empatia pels esclaus i estrangers, però sobretot connecta amb el fet alliberador de Déu que “recupera” al seu poble. El dissabte era alguna cosa més que descansar, era recordar el fet pasqual i la requerida dedicació del poble a Déu. Els nostres descansos cal que connectin amb el fet alliberador de Crist que ens fa celebrar la vida.

Del dissabte al diumenge. Els primers cristians, tot i que participen de la sinagoga i del culte al temple (dissabte) van desplaçant la celebració cristiana al diumenge, donat que és el dia de la resurrecció del Senyor. Joan 20:19 i 26 (diumenge setmanalment), Fets 20:7 (partien el pa); 1Cor 16:2 (passaven la collecta). Al Segle II està molt generalitzat i al IV amb Constantí es fixa com dia descans oficial. La reforma entén el dia de descans atenent a la llibertat i la voluntarietat. Què es recomanable fer el diumenge? Quin dia és el teu diumenge?

Activitats compensatòries a la tasca professional. Fomentar la vida familiar. Adorar a Déu. Alimentar relacions fraternals i d'amistat.

4. El culte cristià. El necessito? Quines coses experimento?

Litúrgia: Quina finalitat té? Quina forma li donem?

Proclamació: Quin lloc ocupa la proclamació de la Paraula de Déu? Lectura literal i interpretació de la paraula, quins reptes ens suposa la seva contextualització?

Contingut commemoratiu. Importància del símbol. Avivar la memòria participant del sant sopar, portem 2000 anys fent-ho ininterrompudament. Participar del sant sopar a una llar, a l'aire lliure o a un temple ens fa sentir part de l'església universal, del cos de Crist.

5. Celebrem lliurement la llibertat.

Erradicant el legalisme. Escollir el dia de descans es un exercici de llibertat, tenim dies de no treball, de culte i altres, però no sempre la pausa de la feina o l'enfoc en l'església és sinònim de pausa restauradora i dedicació al Senyor. Podem generar dinàmiques buides o nocives, aplicar-nos noves imposicions i cadenes que ens tornen a la casella de sortida. Jesús va ensenyar que el dia és per les persones i no les persones pel dia. Que en penses de la conclusió al capítol? *“La recuperació del temps sagrat (de nou tant el laboral com el festiu) es converteix avui en un element contracultural necessari. És l'opció testimonial del creient.”*

Cinquena Paraula: HONRA A TU PADRE Y A TU MADRE (Olga Petroche)

ÉXODO 20:12

El ser humano necesita de su interrelación con los demás, ya sea por medio del lenguaje, la colaboración o ayuda mutua y un pacto social y sin duda los mandamientos han aportado a este proceso social.

Así que, si hablamos de la relación entre las personas, de lo primero que debemos hablar es de la familia, el primer lugar en el que nos relacionamos.

Y el mandamiento “Honra a tu padre y a tu madre” esta hablando de la familia.

Y el modelo de la familia ha ido cambiando, del modelo tradicional que conocíamos de la familia nuclear o núcleo familiar formada por el matrimonio con o sin hijos y la familia extendida en la que convivían hasta tres generaciones, los abuelos, los padres y los hijos.

Ahora nos encontramos con nuevos modelos de familia:

. Parejas de hecho, una sola persona (solteros, separados, divorciados, viudos), familias monoparentales, familias reconstruidas (padres o madres separados y formando una nueva familia con los hijos de cada uno), familias con hijos adoptados, parejas del mismo sexo.

Y esto hace que si las relaciones familiares en las familias nucleares (es decir padres e hijos) ya son difíciles debido a la brecha generacional que existe, estos diferentes modelos de familias con los que nos encontramos hacen que las relaciones sean más complejas.

Esto nos lleva a pensar en la importancia de este mandamiento “Honra a tu padre y a tu madre”

Para nosotros los creyentes, creemos que el origen de la familia está en la voluntad divina, cuando leemos los primeros capítulos del Génesis 1:27-28

y en el NT encontramos al apóstol Pablo estableciendo una similitud entre la unión entre los esposos y el de Jesucristo con la iglesia,

Efesios 5:21-23, 25 Esposos amen a sus esposas, como Cristo amo a la Iglesia, ¿y como la amó? No con palabras, la amo dando su vida por ella.

Así que este mandamiento “Honra a tu padre y a tu madre”, esta hablando de la familia como una comunidad de amor.

Un amor conyugal entre los esposos, un amor paterno filial entre padres e hijos, un amor fraternal entre los hermanos, un amor familiar entre los abuelos y los nietos.

RESPONSABILIDAD DE LOS HIJOS.

A quien iba dirigido originalmente este mandamiento:

Según diversos exegetas, tomando en cuenta el contexto histórico, cultura que siempre decimos que debemos tomar en cuenta cuando leemos la Biblia, podemos decir que este mandamiento de Honrar al Padre y a la madre, no estaba dirigido ni a niños, ni a adolescentes sino a adultos, hombres y mujeres, responsables de sus actos.

A quien va dirigido actualmente este mandamiento

A nosotros como creyentes no solo este mandamiento sino todos los mandamientos, en el NT encontramos a Jesús interpelándonos a través de una reformulación radical de ellos

Mateo 5:17

17 No penséis que yo he venido a anular la ley de Moisés o las enseñanzas de los profetas. No he venido a anularlas, sino a darles su verdadero significado.

En Mateo 5:21-48 que no vamos a leer, pero, en resumen,

Cuando el mandamiento habla de No matar, Jesús lo reformula y va más allá, y dice “pero yo os digo que cualquiera que se enoje contra su hermano, será culpable de juicio; habla de la ofensa y la reconciliación.

Y cuál es el verdadero significado de “Honra a tu padre y a tu madre”

Podemos decir que en nuestros modelos sociales y específicamente en España, la atención a las personas mayores está prácticamente garantizada, hay una jubilación, hay una asistencia médica, hay residencias geriátricas tanto públicas como privadas, hay centros de día... etc. Pero no siempre el que estén cubierta sus necesidades básicas se puede considerar un sinónimo de “honra y respeto”. Porque encontramos personas mayores abandonadas en las residencias, desatendidas, incluso maltratadas; en otras palabras, les falta amor y a nuestros padres les debemos un amor incondicional y aquí entra la siguiente responsabilidad que tenemos como hijos.

Sanar la memoria

Puede que nuestros padres nos hayan causado dolor, puede que hayamos tenido experiencias negativas de cualquier tipo, por las que arrastremos algunas heridas emocionales, psicológicas, y es que no siempre los progenitores han hecho las cosas bien.

Honrarles no significa cerrar los ojos a aquello que nos ha causado dolor, es entender que eran o son seres humanos con sus defectos, debilidades y circunstancias como cualquier otra persona. Honrarles en estos casos puede significar “Sanar la memoria”, este es un proceso necesario, en muchos casos será imposible olvidar o borrar de nuestra memoria sus actitudes, conductas hacia nosotros, pero a lo que si estamos llamados es a perdonar.

El mandamiento no dice “Honra a tu padre y a tu madre” si son dignos de ello, dice honra a tu padre ya tu madre y punto; porque son el instrumento que Dios a usado para darte la vida.

Así que Honrar, es perdonar, es ser agradecidos desde el hecho que nos dieron la vida.

Ser conscientes que somos la generación sándwich

Cada generación tiene sus peculiaridades, la nuestra no es una excepción; ¿a qué se refiere con que somos la generación sándwich?

Cuando hemos terminado nuestros procesos educativos con nuestros hijos, porque se han emancipado iniciando su propio proyecto de vida, en lugar de quedar libres y pensar en una etapa más relajada, muchas veces empezamos una nueva responsabilidad el cuidado de nuestros padres, incluso esto a veces pasa cuando aún nuestros hijos son adolescentes o jóvenes y cuando ellos requieren una inversión de nuestro tiempo y energía e incluso recursos económicos, debemos asumir el cuidado de nuestros padres a veces también dependientes.

Esto requerirá de nosotros esfuerzos de todo tipo para poder salir adelante con nuestra familia.

Cumplir con nuestro contrato intergeneracional.

Es considerar la vida en un sentido longitudinal, y entender que además de ser seres personales, somos seres generacionales, que en nuestras familias hay un contrato tácito, entre los padres y los hijos, los padres cuidamos de nuestros hijos cuando son pequeños y dependientes y los hijos cuidan de sus padres cuando envejecemos y necesitamos asistencia.

Jesús hablo a los judíos que estaban mas preocupados por observar estrictamente la ley y no cumplían el deber moral de cuidar de quienes les dieron la vida, y habla sobre las prioridades,

Mateo 15: 3-6

El texto termina llamándoles hipócritas, habían hallado una justificación para dejar de atender a los padres, si el dinero o el tiempo del que disponían para cuidar a los padres lo dedicaban a Dios en forma de ofrenda o servicio a Dios, consideraban que quedaban libres de la obligación de atenderles.

Utilizaban el nombre de Dios para no honrar a sus padres, transmitían una imagen de piedad y espiritualidad externa y no estaban obedeciendo la voluntad de Dios con respecto a los padres.

La práctica:

Como “Honrar a nuestros padres” cuando necesitan atención para realizar sus actividades diarias.

No podemos generalizar una solución, todo depende de las circunstancias de cada familia.

Hay hijos que no consideran el ingreso en una residencia geriátrica motivados como creyentes por este mandamiento, pero es importante considerar en estos casos los propios limites físicos, emocionales o psicológicos.

En la medida de lo posible la decisión que se tome como familia, ha de ser hablada, razonada con ellos, intentar entender sus sentimientos y si nuestros padres no están en condiciones de tomar sus propias decisiones tratarles con amabilidad, respeto y amor.

Honrar a nuestros padres, es cubrir desde sus necesidades materiales básicas, sus necesidades de cuidado, de amor, tratarles con dignidad y acompañarlos con dignidad hasta el final de sus días.

RESPONSABILIDAD DE LOS PADRES.

El Apóstol Pablo cuando trata de diversos temas de ética familiar en su carta a los colosenses, recomienda a los padres creyentes encontrar el equilibrio entre establecer límites que son necesarios para la educación y el desarrollar la autonomía funcional de nuestros hijos.

Colosenses 3:21 Padres, no exasperéis a vuestros hijos, para que no se desalienten.

Efesios 6:4 Y vosotros, padres, no provoquéis a ira a vuestros hijos, sino criadlos en disciplina y amonestación del Señor.

Esos textos son una llamada a no dar una educación rígida a nuestros hijos sino una educación respetuosa. El respeto es una calle de dos vías y los padres también estamos llamados a respetar a nuestros hijos.

Padres no provoquéis la ira de vuestros hijos, provocar aquí significa irritar, el provocar a ira a nuestros hijos tiene como resultado que ellos se desalienten;

Ejemplos prácticos, es posible que subrayemos tanto los errores y debilidades de nuestros hijos que estos se desanimen.

- 1.- Cuando somos selectivos, cuando prestamos más atención a un hijo que a otro.
- 2.- Cuando hacemos comparaciones
- 3.- Cuando llegamos cansados de trabajar y descargamos nuestra ira y enojo en ellos.
- 4.- Cuando Obligamos a nuestros hijos a hacer algo, sin que nosotros demos el ejemplo.

Debemos aprender a respetar su propia identidad. Lo más importante es que independientemente de cómo sean nuestros hijos por encima de las circunstancias, de las dificultades, de nuestras diferencias, son nuestros hijos y eso es lo más importante y que les tiene que quedar claro que los amamos.

Nuestra meta formar jóvenes que amen a Dios, que ame a los demás y se ame así mismo porque han sido disciplinados, respetados y amados en su niñez y juventud

Los hijos necesitan padres coherentes y modelos de comportamiento que les ayuden en su desarrollo hacia la madurez adulta.

La educación en la Fe

Esto corresponde a nosotros como padres en el contexto familiar, la iglesia es un complemento de esa educación en la Fe que primariamente es en la familia.

La educación en la Fe incluye entre otras cosas, el concepto que transmitimos de Dios, presentar a nuestros hijos una correcta imagen de Dios, puede ser determinante para cuando ellos tomen sus propias decisiones de Fe.

Deuteronomio 6:5-9

“Ama al Señor tu Dios con todo tu corazón y con toda tu alma y con todas tus fuerzas. Grábate en el corazón estas palabras que hoy te mando. Incúlcaseles continuamente a tus hijos, háblales de ellas cuando estés en tu casa y cuando vayas por el camino, cuando te acuestes y cuando te levantes. Átalas en tus manos como un signo; llévalas en tu frente como una marca; escríbelas en los postes de tu casa.

“Estas palabras Incúlcaseles continuamente a tus hijos”

Inculcar significa “imprimir algo en el espíritu”, esa es la labor de los padres.

Los padres imprimimos cosas en el espíritu de nuestros hijos y esas cosas habrá personas no creyentes que hablan de valores, otros hablan de prioridades; nosotros les llamamos mandamientos, no se ensañan de boca, se inculcan, se imprimen en el Espíritu de nuestros hijos, ¿y saben cómo se imprimen?

Solo y solo cuando ellos los ven cumplirse en nuestras acciones de cada día.

Nos tratamos de adulto a adulto

¿Sabéis que de todos los seres vivos el ser humano es el único que, si es dejado a su suerte, no sobreviviría sin el cuidado de adultos?

Los niños son seres dependientes, conforme crece en la adolescencia va afirmando su identidad y la dependencia se transforma en independencia en sus costumbre, horarios y relaciones sociales, el objeto de la educación es la Interdependencia, por lo tanto, ni dependientes ni independientes sino interdependientes, significa que han de ser personas con capacidad de interrelacionarse de una manera adulta y madura.

Debemos buscar su autonomía funcional, por eso debemos tratarles cuando alcanzan su mayoría de edad como adultos, respetar sus decisiones, aunque no coincidan con las que nosotros hubiéramos tomado, eso no excluye darles un consejo cuando nos los piden.

La promesa

Honra tu padre y a tu madre; para que tus días se alarguen en la tierra que Jehová, tu Dios, te da.

No podemos entender esta promesa como una extensión cuantitativa de la vida, es decir que vamos a vivir más años; sino más bien habla de mantener las raíces, y escuchar la experiencia y sabiduría de las mayores, que sus valores sirvan como marco de referencia para las futuras generaciones; mantener su memoria a través del recuerdo.

Es una promesa cualitativa, en el sentido que Dios promete como resultado de Honrar a nuestros padres, una vida más significativa.

Els deu manaments: no mataràs (Agustí Ribas)

Sisena Paraula:

»No matis. *Èx. 20,13

El verb hebreu per a matar és *ratsakh* que significa «assassinar, matar violentament i deliberadament». És, per tant, un verb que evoca matar algú en la figura legal que s'estipula com a «homicidi». No fa referència, per tant, a les morts en una guerra o la pena de mort vigent en alguns països. Aquest tema ha estat una polèmica a l'interior de la comunitat cristiana, ja que hi ha qui està d'acord amb la guerra i la pena de mort i qui no. Personalment no hi estic d'acord.

Tot i que aquest manament forma part del Primer Pacte, el trobem explicitat també en el Nou:

Mt. 5:21-26: 21 »Ja sabeu que es va dir als antics: *No matis,* i el qui mati serà condemnat pel tribunal. *
22 »Doncs jo us dic: El qui s'irriti amb el seu germà serà condemnat pel tribunal; el qui l'insulti *serà condemnat pel Sanedrí, * i el qui el maleeixi * acabarà al foc de l'infern. *
23 »Per això, si en el moment de presentar la teva ofrena a l'altar, * allí et recordes que el teu germà té alguna cosa contra tu, 24 deixa allí mateix, davant l'altar, la teva ofrena i ves primer a fer les paus amb el teu germà; ja tornaràs després a presentar la teva ofrena. *
25 »Afanya't a arribar a un acord amb el qui et vol denunciar, mentre vas amb ell camí del tribunal, no sigui cas que et posi en mans del jutge, i el jutge en mans dels guardes, i et tanquin a la presó. 26 En veritat t'ho dic: no en sortiràs que no hagi pagat fins l'últim cèntim. *

Mt. 15:19: 19 Perquè del cor de l'home surten les intencions dolentes que el porten a assassinats, adulteris, relacions il·legítimes, * robatoris, falsos testimonis, injúries.

Mt. 19:18: 18 Ell li preguntà:

—Quins?

Jesús respongué:

— *No matis, no cometis adulteri, no robis, no acuis ningú falsament, 19 honra el pare i la mare, * i estima els altres com a tu mateix. **

Aquestes paraules de Jesús expliquen i amplien el significat del «no matis», que no només és l'homicidi, sinó que és irritar -se, insultar i maleir. Aquesta és la raó dels cristians que no volem ni guerres, per molt «justes» que siguin ni la pena capital. Exercir la violència contra una persona és atacar la seva dignitat, i matar-la és fer-ho de manera absoluta.

Però seguim la nostra exploració, i és que fora dels Evangelis, en altres llocs del Nou Testament també es parla d'aquest manament.

Per exemple a Ro.1:29: 29 s'han omplert de tota mena d'injustícia, dolenteria, avarícia i maldat; se'ls veu plens d'enveja, homicidis, baralles, enganys, malícia; són murmuradors,

1 Ti.1:9: 9 És a dir, si es comprèn que no va destinada als justos, sinó als injustos i als rebels, als impius i als pecadors, als profanadors i als sacrílegs, als qui maten pare o mare, als assassins,

1 Jn. 3:12:12 No feu com Caín, que era del Maligne i va matar el seu germà. I per què el va matar? Perquè les seves obres eren dolentes i les del seu germà eren justes. *

I encara hi hauria altres cites però no les veurem totes per no avorrir.

En la història que ens explica la Bíblia, Déu va provocar un diluvi que va matar tots els éssers humans llevat de la família de Noè. Acabat el diluvi, Noè i la seva família van sortir de l'arca per a poblar novament la terra. Déu els va donar instruccions sobre com comportar-se, i els va dir:

5 Jo demanaré comptes de la vostra sang, de les vostres vides, * a tots els animals. * També als homes, a qualsevol qui en mati un altre, li demanaré comptes d'aquella vida. 6 El qui vessi la sang d'un home, un altre home vessarà la seva sang, perquè l'home ha estat fet a imatge de Déu. Gn. 9.5-6

Fixeu-vos en dues coses: la primera, no vessar sang del proïsme, i la segona, la dignitat de l'home ve de ser la imatge de Déu. La conseqüència lògica, per tant, és que atemptar contra l'home és atemptar contra Déu.

Però, d'on ve aquest terrible pecat. El Gènesi ens ho aclareix:

1 L'home s'uní a Eva, la seva dona, que va infantar Caín. Ella deia:

—He procreat un noi, gràcies al Senyor. *

2 Més endavant va infantar Abel, germà de Caín. Abel era pastor d'ovelles i Caín treballava la terra. 3 Acabades les collites,

Caïn va presentar al Senyor una ofrena dels fruits de la terra. 4 Abel va oferir també les primeres cries del ramat amb el greix de les víctimes. *

El Senyor va acollir favorablement Abel i la seva ofrena, 5 però no acollí Caïn i la seva. * Caïn es va irritar molt i anava amb el cap baix. 6 El Senyor li digué:

—Per què estàs irritat i no aixeques el cap? 7 Si obres bé, seràs acceptat; però, si no obres bé, el pecat aguaita a la porta: ell et desitja, però tu l'has de dominar. *

8 Caïn va dir al seu germà Abel:

—Sortim al camp. *

Un cop van ser al camp, Caïn es va llançar sobre el seu germà Abel i el va matar. *

9 Llavors el Senyor va preguntar a Caïn:

—On és el teu germà Abel?

Ell va respondre:

—No ho sé. Que potser soc el guardià del meu germà?

10 El Senyor li replicà:

—Què has fet? La sang del teu germà clama a mi des de la terra! * 11 Des d'ara, doncs, seràs maleït de la terra, que ha obert la boca per recollir de les teves mans la sang del teu germà. 12 Quan treballis la terra, ja no et donarà els seus fruits. * Aniràs pel món errant i fugitiu.

13 Caïn respongué al Senyor:

—El meu crim és massa gran per a poder-lo suportar. 14 Des d'avui em bandeges de la terra fèrtil, i m'hauré d'amagar de la teva presència. Aniré pel món errant i fugitiu, i el primer que em trobi em matarà.

15 El Senyor li va replicar:

—Això, no! Si algú mata Caïn, Caïn serà venjat set vegades.

Llavors el Senyor el va marcar amb un senyal, perquè no el matessin els qui el trobarien. *

16 Caïn es retirà de la presència del Senyor i se n'anà a viure al país de Nod, * a l'orient de l'Edèn.

(Gn. 4:1-16).

Així veiem que l'enveja i la gelosia són els motius del primer homicidi. Encara avui es repeteix aquest patró.

Durant el segle XX, i en el que portem d'aquest, hem vist com tant des de la delinqüència com en les guerres el «no matis» ha estat reiteradament violat, i com mai en la història. L'armament està fet per matar quanta més gent possible. Més de 30 guerres devasten actualment el món. Només dues, però, apareixen a la TV: Ucraïna i Palestina-Líban. I apareixen pel de sempre, per interessos i conveniències.

Al costat d'aquesta fal·lera assassina el segle XX ens va deixar el testimoni de persones com Gandhi, Martin Luther King o Lluís Maria Xirinacs a casa nostra que han fet resistència contra règims d'injustícia amb la no-violència, mitjançant el poder de la llibertat que dona tenir la consciència recta.

Ara m'agradaria que intervinguéssiu: què us ha semblat aquest plantejament?

Vuitè manament o vuitena paraula. **NO ROBARÀS** Ex 20: 15 Maria Teresa Monllor

<p>1589 3808</p> <p>לֹא תִגְנוֹב׃ ה</p> <p>verbo.qal.impf.p2.m.sg nega</p> <p>hurtares No</p>	
---	--

HURTAR/FURTAR: *prendre o retenir béns aliens contra la voluntat del seu propietari, sense intimidació en les persones ni força en les coses.*

ROBAR: *apoderar-se d'una cosa aliena, emprant violència o intimidació sobre les persones, o força en les coses.*

EL MANAMENT QUAN FOU DONAT

El verb hebreu que significa “robar” pot indicar també “raptar persones per vendre-les com a esclaves”

En el judaisme veterotestamentari, segrestar i vendre un ésser humà com un objecte volia dir desposseir-la del seu bé més preuat, la llibertat i per tant tenia condemna de mort a diferència del que robava objectes materials.

Éxodo 21:16 Reina Valera 1960

Asimismo el que robare una persona y la vendiere, o si fuere hallada en sus manos, morirá.

Éxodo 21:16

9001	4672 9005	4376 9005	376	1589 9005
בְּ	נִמְצְאָה	וְ	מִקְרֹוּ	אִישׁ
prep	verbo.nif.perf.p3.m.sg	conj	verbo.qal.perf.p3.m.sg	subj.m.sg.a
en	es hallado	o	lo vende	y
			hombre	el que secuestra
				y
		4191	4191	3027
	וּמָוֶת׃	מֹוֶת	וּ	בְּ
	verbo.hof.impf.p3.m.sg	advb.qal.inf.a.u.u.a	subj.m.sg.a	prep.p3.m.sg
	morirá	morir	su mano	

Éxodo 21:16

A Israel si una persona quedava endeutada amb algú i no hi podia fer front es venia com esclau per pagar el deute mitjançant el seu treball.

La legislació protegia però a la persona perquè en un futur pogués restituir la seva situació.

(Dt 15: 12-15; Ex 21: 2-11 i Lv 25: 39-46)

EL MANAMENT EN L'ACTUALITAT:

Situacions límit

✓ **Migrans**

Arribats de zones econòmicament deprimides en pasteres o en camions amb la promesa del paradís de l'euro, a canvi de grans quantitats de diners i abandonats a la seva sort abans d'arribar a destí.

✓ **Trata d'essers humans**

Explotació sexual; Treballs forçats; Activitats delictives forçades; Donació d'òrgans

Realitats més properes (Lev 19: 13; Dt 24: 14-15)

- ✓ Quan una empresa o empresari particular contracta un empleat però li exigeix treballar més hores del que estipula el seu contracte.
- ✓ Quan un empleat arriba tard de manera sistemàtica, fa pauses per esmorzar més llargues del està estipulat, utilitza recursos de l'empresa per ús personal.

ALTRES TIPUS DE ROBATORI

Robar a Déu (Mal 3: 7-10)

El text ens mostra la nostra responsabilitat en l'àrea de les finances i la necessitat d'una correcta gestió dels nostres recursos per dedicar una part a cobrir les despeses econòmiques de l'extensió del Regne de Déu (ajut econòmic a les missions, acció social, manteniment del culte, etc)

També el temps que dediquem a la reflexió, pregària, celebració en comunitat o els dons que el Senyor ens ha concedit per portar a terme algún ministeri, hauríem de desitjar retornar-li. Si retenim les coses que són legítimament seves, li estem robant.

Robar a l'Estat (Rm 13: 7)

- Declarar ingressos baixos i despeses elevades, que no són reals

- Comptes bancaris en paraïsos fiscals, és robar a l'estat i als nostres conciutadans

Robar als altres (Lv 19: 35-36; Mt 18: 6)

- Transaccions comercials fraudulentament
- Endarrerir els pagaments més enllà del legalment establert
- Còpies pirates, descàrregues il·legals que vulneren els drets d'autor
- Emetre judicis, rumors, insinuacions, comentaris cap a una persona
- En el camp espiritual es pot robar a altres la seva fe i esperança a causa de conductes escandaloses

Robar a la família (Ec 3:1)

- Adicció al treball i que per tant no dedicar el temps necessari a la parella, fills, pares, és a dir la família.
- Excés d'activitats eclesials per un mal concepte de servei cristià.

Estem limitats tant per temps com per espai. Cal ser selectius i prioritzar.

«Es difícil, en nuestro contexto, mantener los equilibrios: hay cristianos adictos al trabajo que no disponen de tiempo para sí mismos o para la iglesia como hay cristianos dedicados a tal cantidad de actividades eclesiales que no tienen tiempo para la propia familia ni para ellos mismos»¹

Robar-nos a nosaltres mateixos

- Adicció al treball
- Dependència psicològica d'altres
- Dependència de mals hàbits,
- Dependència substàncies tòxiques

Quan no disposem d'un temps personal per descans, oci, entreteniment, relacions socials i amics.

DONEM-LI LA VOLTA AL MANAMENT

Acontentar-se (1 Tim 6:6-10)

Sentir-se agraït a Déu per la nostra realitat vital i no voler viure per sobre de les nostres possibilitats

Restitució (Ex 22: 2-3; Ex 21: 37; Nm 5: 6-7)

Tot creient està interpel·lat a restituir tot el mal causat pel robatori tant de bens com de dignitat del seu proïsme. El penediment sense restitució només són paraules.

Rm 13:9-10 En efecte, no cometre adulteri, no matar, no robar, no desitjar allò que és d'un altre, i qualsevol altre manament, tots es resumeixen en això: Estima els altres com a tu mateix. Qui estima, no fa cap mal als altres. L'amor és la plenitud de la Llei.

Aquest verset ho resumeix tot

¹ J Triginé La Iglesia del siglo XXI. Ed Joica. Barcelona, 2010

Novena paraula: No acuis ningú falsament.

Èxode 20:16 "No acuis ningú falsament."

8. Int

roducció.

9. Una qüestió moral i legal.

a. A l'origen del manament.

1Reis 21:1-16 Jezabel “roba” la vinya de Nabot amb l'ajut de dos “sicaris” del fals testimoni

Mateu 26:59-61 Jesús és víctima del fals testimoni en la seva compareixença davant del sanedrí. Després de buscar falsos testimonis amb els que acusar a Jesús, troben a dos que afirmen que Jesús va dir que destruiria el temple i el reconstruiria en 3 dies.

Els tribunals de justícia eren locals, s'administraven a la porta de la ciutat, a plaça pública i eren malleables, pel fals testimoni o per l'interès del magistrat de torn: Lluç 18:5 “ Com aquesta viuda no deixa de molestar-me...”

b. El precepte avui.

El perjuri és rebutjat universalment, quan participem com a “testimonis” en un judici o en una reunió d'amics, s'espera que parlem veritat, que expliquem el que nosaltres vam presenciar sense voler “manipular” la situació amb la nostra versió dels fets. La tercera paraula (no fer servir el nom de Déu en va) ja en situava davant de “l'autoritat de Déu” per ser més conscient de la nostra paraula. Sovint no és suficient sentir-nos “davant” del germà i necessitem apellar a l'omnisciència divina per posar de manifest les conseqüències severes que pot tenir en l'altre la meua adhesió al testimoni veraç.

10. Ampliant el significat.

a. La mentida.

Èxode 23:7 “De paraula de mentida t'allunyares”. Quan algú construeix un engany, més sofisticat o menys el pot fer per evitar perjudicis o buscar beneficis personals, però també per prendre avantatge respecte a algú i fins i tot generar-li algun perjudici. La mentida és ben poderosa. Goebbels deia que si una mentida es repeteix convenientment, s'acaba convertint en veritat o com a mínim passa ser “la veritat” d'alguns. Jaume 3:8-10 ja adverteix del poder de la nostra capacitat verbal. A més mentida menys confiança.

b. Veritat a mitges.

La picaresca de seleccionar “quanta veritat” diem la veiem en els mitjans de comunicació, la publicitat, la política. W Churchill “inexactitud terminològica”. Els jocs de paraules, el doble sentit del que diem un dia i reeditem a l'endemà... La “veritat” al servei dels interessos polítics, econòmics empresarials.

No és tan fàcil, perquè sovint amaguem informació fins i tot al metge, posant en risc la nostra salut. Tot i que sigui el món a l'inrevés, podem veure que la comunicació parcial també afecta als àmbits de relació més personals com la parella, la família o l'església.

c. La mentida del silenci.

L'omissió és una posició activa amb aparença de neutralitat o desconexió. Interessant és la cita de Levitic 5:1 1ue condemna al que omet la veritat igual que al que fa fals testimoni.

El silenci que dona la raó, (atorga). El silenci políticament correcte.

d. Mentides acceptables?

Èxode 1:15-22 la mentida de les comadrones hebrees. La dona de la població de Bahurim 2 Samuel 17:17-22, Josuè 2 la mentida de Rahab.

Donem la notícia d'una tragèdia a un malalt terminal?

Dietrich Bonhoeffer, va fer de doble agent contra els nazis, fins i tot va ser part d'un atemptat contra Hitler, va ser empresonat i interrogat en multitud d'ocasions fins que va morir en la forca, pocs dies abans d'haver pogut ser alliberat.

e. Els rumors.

Els rumors generen influència: "si el riu sona és que porta aigua", "critica que alguna cosa, queda". Quan es tracten temes aliens, es parla de terceres persones, sempre deixa una opinió sobre algú que no hi és present i no es pot "defensar"

11. Consideracions finals.

a. El deure de reparació.

Una mentida es pot perdonar, però el dany ocasionat hauria de ser reparat. Seria ingenu pensar que tot es pot reparar, de fet hi ha danys i conseqüències que són irreparables en la vida d'una persona. La consideració del poder destructiu de la mentida, les mitjges veritats, les omissions, etc. haurien de ser un incentiu per estimar més la veritat i optar per un estil de vida veraç i fiable que no té por de tenir converses difícils.

b. La veritat com a forma de vida.

La mentida ens fa esclaus d'ella mateixa i la veritat allibera. No tenim tan bona memòria per recordar totes les mentides que podríem dir per aplanar, aparentment, el camí immediat. La dita que recorda que la mentida té les cames curtes perquè tard o d'hora se l'enxampa, és una descripció real.

Ef 4:25 parlar la veritat cadascú amb l'altre...

1. De què estem parlant?

Definició d'adulteri: Relació sexual del marit o de la muller amb una persona que no sigui el seu cònjuge.

L'adulteri sempre ha estat mal considerat: La pena original pels adúlter al poble jueu era la mort (Lv 20:10): "Si algú comet adulteri amb la muller d'un altre, tant l'adúlter com l'adúltera seran condemnats a mort." A Egipte, a la dona adúltera li tallaven el nas! Al món grecoromà l'adulteri estava penat de diverses maneres, normalment carregant contra la dona, i a l'edat mitjana el mite del "cinturó de castedat" parlava d'empresonar el desig sexual: quina estupidesa.

A Espanya l'adulteri estava tipificat com a delictes a l'article 449 del codi penal fins al 1978, amb penes de fins a 6 anys de presó pels adúlter. Sempre s'havia de provar; no valia amb la sospita. Al món encara hi ha països on l'adulteri continua sent delictes castigat amb presó, flagel·lació o lapidació.

2. La pràctica de l'adulteri al món d'avui.

Estadístiques: Espanya és el 8è país del món en % d'infidelitats (42% dels homes i 31% de les dones han estat infidels alguna vegada a la vida). El primer país, Tailàndia (56%).

La facilitació de l'adulteri: Ashley Madison, un web per a cites entre casats des de 2001 compta amb 32 milions de subscriptors al món. "Life is short. Have an affair." Catalunya és la comunitat autònoma més infidel d'Espanya. Manresa és la ciutat n°1, i Sabadell la n°13 d'Espanya en nombre d'usuaris per càpita.

La predisposició genètica a l'adulteri: Una mutació específica del gen DRD4 (al·lel 334) estaria associada a conductes més promiscues, sexe ocasional i adulteri en les persones que la tenen. Aquest gen regula el sistema de recompensa del cervell y explicaria la inclinació cap a la infidelitat, tot i que les decisions personals determinen sempre l'actuació.

3. El missatge de la Bíblia sobre l'adulteri.

Aquest és l'únic manament que requereix la participació simultània de dues persones per a transgredir-lo, però Jesús el reinterpreta posant-lo en singular, al territori del cor i el desig (Mt 5:27-28): "Ja sabeu que es va dir: No cometis adulteri. Doncs jo us dic: Tothom qui mira la dona de l'altre amb desig de posseir-la, ja ha comès adulteri amb ella en el seu cor."

Del fons del cor surten les intencions dolentes que porten a l'adulteri (Mr 7:21-22): "Perquè de dintre el cor de l'home surten les intencions dolentes que el porten a relacions il·legítimes, robatoris, assassinats, adulteris, avarícies, maldats, enganys, llibertinatge, enveges, injúries, arrogància, insensatesa." Els desigs terrenals tenen conseqüències, com a la llista de Ga 5:19-21 ("Les conseqüències dels desigs terrenals són prou clares: comportaments libidinosos, impuresa, llibertinatge, idolatria, bruixeria, enemistats, discòrdies, gelosies, enfuriments, rivalitats, divisions, sectarismes, enveges, borratxeres, orgies i coses semblants."), començant per les relacions il·legítimes.

"Qui comet adulteri ha perdut el seny, només ho fa el qui vol la pròpia mort" (Pr 6:32-35). Dues pel·lícules: "Revenge" (1990) de Kevin Costner i Antony Quinn, y "La mujer de rojo" (1984) de Gene Wilder, il·lustren el drama de l'adulteri.

Dues històries a la Bíblia: Josep i la dona de Putifar (Gn 39:6-19) y David i la dona d'Uries (2 Sam 11). La diferència entre fugir de la temptació i deixar que faci un "niu" al nostre cap.

Jesús perdona la dona adúltera amb una frase històrica: "...que tiri la primera pedra" (Jn 8:7), fent realitat les paraules del salmista referint-se al rei David (Sal 103:8-12): "El Senyor és compassiu i benigne, lent per al càstig, ric en l'amor. No acusa sense fi ni es manté irritat per sempre; no ens tracta com caldria pels pecats, no ens paga com deuria les nostres culpes. El seu amor als fidels és tan immens com la distància del cel a la terra; llança les nostres culpes lluny de nosaltres com l'orient és lluny de l'occident."

No siguis infidel a la teva parella, sinó frueix d'ella (Pr 5:18b-20) “Frueix de l'esposa de la teva joventut, cérvola amable, delicada daina: deixa't perdre en les seves carícies, que sempre t'embriagui el seu amor. Per què, fill meu, t'has d'embriagar de la dona seductora? Per què t'has de llançar als braços de l'estranya?.”

El cristianisme va fer bandera de la castedat matrimonial al mig d'un món sexualment convuls: “Que tothom honori el matrimoni i guardi immaculada la vida conjugal: Déu judicarà els libidinosos i els adúlter.” (Heb 13:4).

4. En els límits de l'adulteri: el que es pot i el que no es pot fer.

Infidelitat física, o també -o pitjor- infidelitat emocional? Els adúlter “light”. Fantasies o conductes?

Infidelitat física, o també -o pitjor- infidelitat a les xarxes socials? Els adúlter “digitals”. La meitat de les relacions extra conjugals comencen a internet!

Som capaços de fer un inventari dels danys que originaria una traïció adúltera? L'autoengany de les passions a l'hora de pensar amb lucidesa.

Estar casat implica renunciar a les parelles del passat i del futur... per amor. Per un amor canviant.

No caiguem a la temptació, com demanem al parenostre (Mt 6:13): “...no permetis que caiguem en la temptació, i allibera'ns del mal.” Fugim de la temptació quan encara som a temps... perquè sempre som a temps de sortir corrent.

Rubén Simarro

Escola dominical de l'EEB del Redemptor, Sabadell

1 de desembre de 2024

Segona Paraula: No et fabriquis ídols; no et facis cap imatge... (Jaume Triginé)

NO ET FACIS CAP IMATGE

No et fabriquis ídols; no et facis cap imatge del que hi ha dalt al cel, aquí baix a la terra o en les aigües d'aquí baix. No els adoris ni els donis culte, perquè jo, el Senyor, el teu Déu, sóc el Déu-gelós: demano comptes als fills de les culpes dels pares fins a la tercera i la quarta generació dels qui no m'estimen. Però, per als qui m'estimen i guarden els meus preceptes, mantinc el meu amor durant un miler de generacions. (Ex 20,4-6BCI).

INTRODUCCIÓ

Imatges físiques

Imatges mentals

LA IMATGE DEL DÉU QUE PROVOCA TEMOR

Causes

El literalisme a l'hora d'interpretar la Bíblia

La pastoral de la por

Conseqüències

Sentiments negatius

Superació

Tenir en consideració els gèneres literaris dels texts bíblics

Tenir present la imatge que Jesús ens tramet de Déu

LA IMATGE DEL DÉU TAPAFORATS

Causes

Necessitat antropològica

El literalisme a l'hora d'interpretar la Bíblia

Conseqüències

Imatge d'un Déu arbitrari

Sentiments de culpa

Superació

Assumir l'autonomia de les coses creades

LA IMATGE DEL DÉU ALLUNYAT

Causes

Manteniment d'una cosmovisió premoderna

Conseqüències

Projeccions antropomòrfiques

Superació

Del concepte de Déu a l'experiència de Déu

CONCLUSIONS

De les imatges de Déu a un Déu sense imatge

Desena paraula. : *No desitgis la casa d'un altre. No desitgis la seva dona, ni el seu esclau, ni la seva esclava, ni el seu bou, ni el seu ase, ni res del que li pertany.. Ex 20:17* Joan Ollé

1. Desè manament, últim i diferent.

a. No tracta d'accions sinó de pensaments

Jm 1,13-15 Que ningú, quan és provat, no digui: «És Déu qui em tempta.» Perquè Déu no pot tenir temptacions de fer el mal, i ell no tempta ningú. ¹⁴ Cadascú és temptat pels propis desigs, que l'atreuen i el sedueixen. ¹⁵ Després, aquests desigs, un cop fecundats, engendren el pecat, i el pecat, quan és consumat, infanta la mort.

b. No tracta de fer mal als demés sinó del desig, **il·lícit**, de tenir el que ens produeix plaer a nosaltres mateixos

Coh 5,9 El qui estima el diner no en té mai prou,
el qui cobeja la riquesa no en treu profit.
Tot això també és en va.

c. Ens pot portar a anar contra els altres manaments

Mi 2,2 Si desitgen camps, els roben;
si volen cases, les prenen;
extorsionen el cap de casa i la seva família,
li arrabassen l'heretat.

2. Desè manament, complex però clar.

En principi aquest manament confirmava als receptors que Déu no només podia veure les accions que feien, sinó que també coneixia els seu pensaments.

Rm 7,7 Què direm, doncs? Que la Llei és pecat? De cap manera! Tanmateix, no he conegut el pecat sinó per la Llei. Si la Llei no hagués dit: *No tinguis mals desigs*, jo no hauria sabut què és un mal desig.

La paraula utilitzada en el text del desè manament a Ex 20:17 és **kjamád**

arrel primària; delectar en: molt estimat, amor, cobejable, cobejar, cosa, delicat, deliciós, desitjable, Desitjat, ser desitjat, desitjar, estimar, preuat, preciós

i la paraula en català seria **Cobejar**

Font *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (2a edició)

Desitjar fortament o immoderadament la possessió (d'una cosa o d'una persona). No cobejarà la riquesa del proïsme. Una cosa és **cobejar** moneda i altra saber-la usar. **Cobejar** de fer una cosa. [...]

Desitjar o cobejar pot ser bo?

Aconseguir el que desitgem, ens porta la felicitat?

3. Desè manament, al nostre temps segueix sent vàlid.

Intentem no cobejar el que no ens pertoca o no necessitem:

Col 3,5 Feu morir, doncs, allò que en vosaltres és terrenal: una vida libidinosa, la impuresa, les passions, els mals desigs i l'amor al diner, que és una idolatria.

Cerquem desigs que ens apropin a la Paraula:

1P 2,2 com infants tot just nats, deliu-vos per la llet pura de la Paraula,

1 Ti 3,1 Això que ara et dic és digne de fe: si algú aspira a ser el pastor d'una església, desitja una noble tasca

Seguim sent sants:

Ro 12,2 No us emmotlleu al món present; deixeu-vos transformar i renoveu el vostre interior, perquè pugueu reconèixer quina és la voluntat de Déu, allò que és bo, agradable a ell i perfecte.

ANNEX 1

Èxode 20:1-17	Deuteronomi 5:1-22
<p>1 Déu va donar al poble d'Israel aquests manaments:</p> <p>2 --Jo sóc el Senyor, el teu Déu, que t'he fet sortir del país d'Egipte, la terra on eres esclau.</p> <p>3 »No tinguis cap altre déu fora de mi.</p> <p>4 »No et fabriquis ídols; no et facis cap imatge del que hi ha dalt al cel, aquí baix a la terra o en les aigües d'aquí baix. 5 No els adoris ni els donis culte, perquè jo, el Senyor, el teu Déu, sóc el Déu-gelós: demano comptes als fills de les culpes dels pares fins a la tercera i la quarta generació dels qui no m'estimen. 6 Però, per als qui m'estimen i guarden els meus preceptes, mantinc el meu amor durant un miler de generacions.</p> <p>7 »No juris en fals pel nom del Senyor, el teu Déu, perquè jo, el Senyor, no tinc per innocent el qui jura en fals pel meu nom.</p> <p>8 »Recorda't de consagrar-me el repòs del dissabte. 9 Tens sis dies per a treballar i fer totes les feines que calgui, 10 però el dia setè és el dia de repòs, dedicat al Senyor, el teu Déu. No facis cap treball ni tu, ni el teu fill, ni la teva filla, ni el teu esclau, ni la teva esclava, ni cap dels teus animals, ni l'immigrant que resideix a la teva ciutat. 11 <u>Perquè en sis dies el Senyor va fer el cel, la terra, el mar i tot el que s'hi mou, però el dia setè va reposar: per això el Senyor ha beneït el dissabte i l'ha consagrat.</u></p> <p>12 »Honra el pare i la mare. Així tindràs llarga vida en el país que et dóna el Senyor, el teu Déu.</p> <p>13 »No matis.</p> <p>14 »No cometis adulteri.</p> <p>15 »No robis.</p> <p>16 »No acuis ningú falsament.</p> <p>17 »No desitgis la casa d'un altre. No desitgis la seva dona, ni el seu esclau, ni la seva esclava, ni el seu bou, ni el seu ase, ni res del que li pertany.</p>	<p>1 Moisés va convocar tot el poble d'Israel i els digué: --Escolta, Israel, els decrets i les prescripcions que avui us comunico. Apreneu-los i mireu de posar-los en pràctica. 2 El Senyor, el nostre Déu, va fer una aliança amb nosaltres a l'Horeb. 3 No la va fer solament amb els nostres pares, sinó també amb tots nosaltres que avui som vius. 4 A dalt de la muntanya, el Senyor us va parlar cara a cara, des del mig del foc. 5 Jo em trobava llavors entre ell i vosaltres, per comunicar-vos els seus manaments, perquè teníeu por d'aquell foc i no vau pujar a la muntanya. El Senyor digué: 6 »"Jo sóc el Senyor, el teu Déu, que t'he fet sortir del país d'Egipte, la terra on eres esclau. 7 »No tinguis cap altre déu fora de mi. 8 »No et fabriquis ídols; no et facis cap imatge del que hi ha dalt al cel, aquí baix a la terra o en les aigües de sota la terra. 9 No els adoris ni els donis culte, perquè jo, el Senyor, el teu Déu, sóc el Déu-gelós: demano comptes als fills de les culpes dels pares fins a la tercera i la quarta generació dels qui no m'estimen. 10 Però, per als qui m'estimen i guarden els meus preceptes, mantinc el meu amor durant un miler de generacions. 11 »No juris en fals pel nom del Senyor, el teu Déu, perquè jo, el Senyor, no tinc per innocent el qui jura en fals pel meu nom. 12 »Observa el repòs del dissabte, consagra-me'l, com t'ha manat el Senyor, el teu Déu. 13 Tens sis dies per a treballar i fer totes les feines que calgui, 14 però el dia setè és el dia de repòs, dedicat al Senyor, el teu Déu. No facis cap treball, ni tu, ni el teu fill, ni la teva filla, ni el teu esclau, ni la teva esclava, ni el teu bou, ni el teu ase, ni cap dels teus animals, ni l'immigrant que resideix a la teva ciutat. Així el teu esclau i la teva esclava podran reposar igual que tu. 15 <u>Recorda't que eres esclau al país d'Egipte i que el Senyor, el teu Déu, te'n va fer sortir amb mà forta i braç poderós: per això el Senyor, el teu Déu, et mana de respectar el repòs del dissabte.</u> 16 »Honra el pare i la mare, com t'ha manat el Senyor, el teu Déu. Així tindràs llarga vida i seràs feliç en el país que et dona el Senyor, el teu Déu. 17 »No matis. 18 »No cometis adulteri. 19 »No robis. 20 »No acuis ningú falsament. 21 »No desitgis la dona d'un altre. »No cobegis la casa d'un altre, ni el seu camp, ni el seu esclau, ni la seva esclava, ni el seu bou, ni el seu ase, ni res del que li pertany." 22 »Aquests són els manaments que el Senyor va promulgar amb veu forta davant tota la vostra assemblea, des de dalt de la muntanya, enmig del foc, de foscor i de nuvolades. No va afegir res més a aquests manaments. Després els escriví en dues taules de pedra i me les donà.</p>

Deuteronomi 6: 4-9

»**ESCOLTA**, Israel: el Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'ÚNIC. 5 Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb totes les forces. 6 Grava en el teu cor les paraules dels manaments que avui et dono. 7 Inculca-les als teus fills; parla'n a casa i tot fent camí, quan te'n vagis al llit i quan et llevis. 8 Lliga-te-les a la mà com un distintiu, porta-les com una marca entre els ulls. 9 Escriu-les als muntants de la porta de casa teva i dels portals de la ciutat.

Marc 12:28-31

28 Llavors un dels mestres de la Llei, que havia sentit la discussió i havia trobat bona la resposta de Jesús, se li va acostar i li va fer aquesta pregunta:

--Quin és el primer de tots els manaments?

29 Jesús va respondre:

--El primer és: Escolta, Israel: el Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'únic. 30 Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament i amb totes les forces. 31 El segon és aquest: Estima els altres com a tu mateix. No hi ha cap manament més gran que aquests.

Éxode 32:15-19

15 Moisès va baixar de la muntanya amb les dues taules de l'aliança a les mans. Estaven escrites per tots dos costats. 16 Les taules eren obra de Déu, i també era de Déu l'escriptura gravada a les taules. 17 Quan Josuè va sentir l'aldarull del poble, digué a Moisès:

--Crits de guerra al campament!

18 Ell va respondre:

--No són crits de victòria

ni són crits de derrota,

sinó cants de festa, el que jo sento.

19 Quan Moisès es va acostar al campament i veié el vedell i la gent que ballava, es va indignar; llançà les taules que duia a la mà i les trencà al peu de la muntanya.

ANNEX 2

Diccionario biblico Certeza DECÁLOGO, (también DIEZ MANDAMIENTOS). tip, LEYE vet,

Té un lloc singular com a escrit sobre taules de pedra per «el dit de Déu» (Èx. 31:18; Dt.

10:4: en aquest últim passatge la paraula usada és «debarim», «les deu paraules», i d'aquí «decàleg»). També rep la designació de «les paraules del pacte» (Èx. 34:28). Va ser després d' escoltar aquests deu manaments, proclamats per Déu mateix de manera que els va escoltar tot el poble, que els israelites van dir a Moisès: «Apropat tu, i escolta totes les coses que digui Jehovà el nostre Déu; i tu ens diràs tot el que Jehovà el nostre Déu et digui, i nosaltres escoltarem i farem» (Dt. 5:27).

Les dues pedres reben també el nom de «les taules del testimoni» (Èx. 34:29), i van ser dipositades a l'arca del pacte (Èx. 20:20; 1 R. 8:9; He. 9:4), sobre les quals hi havia dos querubins com a guardians dels drets de Déu junt amb el propiciatori.

Pau es refereix al lliurament de les dues taules de pedra de part de Déu a Israel (que, encara que ple de gràcia i misericòrdia, no podia absoldre el culpable), enmig de glòria, quan descriu els manaments escrits sobre elles com a «ministeri de mort», en contrast amb allò que parla de la glòria del ministeri de l'Esperit, del testimoni de Crist, que és justícia per a tot aquell que creu, havent estat posat com a propiciació «per mitjà de la fe a la seva sang, per mostrar la seva justícia, a causa d'haver passat per alt, en la seva paciència, els pecats comesos anteriorment, amb la mira de mostrar en aquest temps la seva justícia, per tal que ell sigui el just, i el que justifica el que és de la fe de Jesús» (2 Co. 3:7-11; Ro. 3: 25-26).

El Decàleg és la demanda de la justícia divina exigida a l' home pecador, incapaç de complir-la, i per això sota la justa condemnaició de part de Déu; és la gràcia la que ens fa partícips, per la fe, de la justícia de Déu com a senyor gratuït, amb la regeneració a una vida nova en santedat i justícia (Ro. 4).

Annex 3

Noms de Déu:	
<p>I. EL / Eloah / Elohim</p> <p>a) A. El-Shadday: Déu Totpoderós, omnipotent. Gn. 17:1 ; Sal. 91:1 (48 vegades al AT). Ara es creu que ve d'una arrel cananea que vol dir “muntanya” el Déu de la montanya.</p> <p>b) B. El-Elyón: Déu Altíssim Gn. 14.18; Is. 14:13-14</p> <p>c) C. El-Olam: Déu Etern Gn. 21:33; Is. 40:28 També Déu de l'Univers, del verb “alam” que vol dir ocultar, amagar, quedar fora de la vista. Donada l'alusió al déu que no està a la mà de l'home, tradueix l'etern.</p> <p>⌘ D. El-qanna: Déu gelós Ex. 20:5; Zac. 8:2; Ex. 34:14. En un context politeïsta, convivint amb nacions que creuen i fan diferent. Déu és qualificat de “gelós” per emfatitzar el monoteïsm i la fidelitat.</p> <p>e) E. El-Hai: Déu Vivent. Jos. 3.10. El Déu viu, davant dels ídols morts, que no escolten ni parlen. Dt. 5:26-, Hab. 2:19.</p>	<p>II. IYHWH, Yahvé, (Jehová)</p> <p>a. Yahveh-*Jireh. Senyor / Jehová proveirà Ge. 22:8,11,14. El sacrifici d'Isaac i la prova de la fe.</p> <p>b. Yahveh-*Rafah. Senyor / Jehová que et sana Ex. 15.26 La malaltia als egipcis que no tocarà al seu poble.</p> <p>c. Yahveh-*Nissi . Senyor / Jehová és la meua bandera Ex. 17.15 El tret d'identitat, el regne que es defensa i es mostra a la batalla en forma d'estandard.</p> <p>d. Yahveh- Shalom. Senyor / Jehová Paz Jue. 6.24 Es el nostre benestar complet integral, personal, espiritual, físic i social. Jutges 6:11-24</p> <p>e. Yahveh-*Raah. Senyor / Jehová el meu pastor Sal. 23:1. El Senyor és cuidador, guia, aquell que es preocup de nosaltres i en te cura.</p> <p>f. Yahveh-*Tsidkenu. Senyor / Jehová la nostra justícia Jer. 23:6.</p> <p>g. Jahveh dels exèrcits/ de l'univers</p>
<p>III. Adonai</p>	<p>IV. Jesús</p>
<p>V. Emanuel</p>	<p>VI. Títols de Jesús :</p>
<p>a) El Crist</p> <p>b) Messies</p> <p>c) Jesús el Senyor.</p> <p>d) El Mestre</p> <p>e) Fill de David</p> <p>f) Fill de Déu</p> <p>g) Fill de l'Home</p> <p>h) Fill de l'home com ésser humà,</p>	<p>i) Jesús, el Fill de l'home als evangelis.</p> <p>j) Rei dels jueus</p> <p>k) L'Anyell de Déu (Agnus Dei)</p> <p>l) El Logos (el verb)</p> <p>m) Paraclet</p> <p>n) Els 7 jo soc</p>